

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2017

MODERN GREEK

HIGHER LEVEL

Thursday, 8 June

09:30 - 12:30

Μέγιστη δυνατή βαθμολογία 100 Βαθμοί

Διαβάστε το κείμενο που ακολουθεί και απαντήστε στις ερωτήσεις που σας δίνονται.

Το πνεύμα της προσφοράς

1. Ζούμε σε μια εποχή που ο ατομικισμός και η προσπάθεια για την απόκτηση χρημάτων κυριαρχούν στη ζωή μας. Τα άτομα, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, ενδιαφέρονται μόνο για τον εαυτό τους και για την οικονομική και κοινωνική άνοδό τους. Οι ηθικοί κανόνες παραβλέπονται, ενώ και οι νομικοί κανόνες αντιμετωπίζονται με αδιαφορία, γιατί πολλά πράγματα βολεύονται και τακτοποιούνται, αποφεύγοντας συχνά τις σοβαρές κυρώσεις.
2. Οι άνθρωποι στις μέρες μας είναι βαθιά εγωιστές, με αποτέλεσμα να ενδιαφέρονται μόνο για την ικανοποίηση των ποικίλων αναγκών τους και να αδιαφορούν για όλους τους άλλους, είτε υποφέρουν είτε όχι. Οι “άλλοι” δεν έχουν θέση στους σχεδιασμούς τους, στη ζωή τους, είναι σαν να μην υπάρχουν. Ακόμη και η ελεημοσύνη που δίνουν - όταν και όσοι δίνουν - είναι ένα γεγονός χωρίς σημασία, μία μάλλον αυτόματη κίνηση, ενώ οι χορηγίες που παρέχουν ιδιώτες και συνήθως επιχειρήσεις, έχουν έντονο το χαρακτήρα της διαφήμισης και επομένως της προβολής των ιδίων και των επιχειρησέων τους.
3. Τον εγωισμό και το προσωπικό συμφέρον δεν τον συναντάμε μόνο στα άτομα, αλλά δυστυχώς ακόμα και στα κράτη τα αναπτυγμένα και τα πλούσια, από τα οποία θα περίμενε η διεθνής κοινότητα να βοηθήσουν οικονομικά και τεχνολογικά τις φτωχές, υποανάπτυκτες χώρες του πλανήτη. Βεβαίως, παρέχουν κάποια άμεση βοήθεια, για τρέχουσες και επείγουσες ανάγκες, αλλά αυτές είναι πρόσκαιρες και συνήθως στο τέλος μένουν μόνο σε υποσχέσεις και εξαγγελίες ανεκπλήρωτες για το μέλλον.
4. Μέσα σε αυτόν τον αδιάφορο και εγωιστικό κόσμο, όπου οι περισσότεροι ενδιαφέρονται μόνο για την καλοπέρασή τους και το χρήμα, υπάρχουν κάποιοι λίγοι συνάνθρωποι μας που παρά τις αντιξοότητες προσφέρουν χωρίς να περιμένουν κανένα κέρδος, χωρίς να ζητούν ή να περιμένουν αντάλλαγμα, χωρίς να προσδίδουν στην πράξη τους την έννοια της συναλλαγής. Η προσφορά τους είναι πηγαία και αυθόρμητη, συνήθως πραγματοποιείται χωρίς να ζητηθεί και εξαντλεί όλες τις δυνατότητες που έχουν εκείνη τη δεδομένη στιγμή. Και μπορεί να χρειαστεί να επαναλάβουν πάλι τη δράση τους και τη προσφορά τους μέχρις ότου ολοκληρωθεί αυτό που ξεκίνησαν και πάλι αυθόρμητα και χωρίς συμφέρον.
5. Το πνεύμα της προσφοράς είναι ελεύθερο και ανεξάρτητο, κάνει την εμφάνισή του και την όποια δωρεά του όπου νομίζει ότι πρέπει και χρειάζεται η συμβολή του. Τα έργα του συνήθως δε γίνονται αντιληπτά από τους πολλούς, παρά από τους ελάχιστους, γιατί δεν υπάρχει η πρόθεση της προβολής ή έστω της γνωστοποίησης. Από αυτή την άποψη δεν έχει καμία σχέση με τη χορηγία και τους αυτοδιαφημισμένους χορηγούς.
6. Τα άτομα που διακατέχονται από το πνεύμα της προσφοράς, ξεχωρίζουν από αυτή την άποψη, διακρίνονται αμέσως από τη συμπεριφορά τους, την ευγένεια και τη διάθεση να εξυπηρετήσουν, να φανούν χρήσιμα, σε γνωστούς και αγνώστους. Γιατί η προσφορά δεν είναι δυνατό να είναι πάντα μεγάλη, ούτε υποχρεωτικά μετριέται σε χρήμα. Αρχίζει από ένα χαμόγελο και φτάνει στο μεγάλο, πολυδάπανο έργο. Και στις μέρες μας φτάσαμε στο σημείο να λείπουν ακόμα και το χαμόγελο, ο απλός χαιρετισμός και οι λίγες κουβέντες μεταξύ των ανθρώπων, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ο συνάνθρωπος μας δεν αντιμετωπίζεται με ζεστασιά ως άνθρωπος, αλλά τυπικά ως πελάτης, ως καταναλωτής, ως ένας τυχαίος περαστικός.
7. Αυτό που κατά βάθος όλοι αποζητούμε για εμάς από τους άλλους και που το οφείλουμε και εμείς στους άλλους - ένα χαμόγελο, μία καλή κουβέντα - όταν το βρίσκουμε ξαφνικά μπροστά μας, πρέπει να

γνωρίζουμε ότι προέρχεται από άτομο που έχει το πνεύμα της προσφοράς μέσα του. Τότε πρέπει κι εμείς να ανταποκρινόμαστε ανάλογα, μήπως και αυξηθεί ο αριθμός των ανθρώπων που έχουν διάθεση για προσφορά. Με λίγη καλή θέληση, η σωστή συμπεριφορά μπορεί να γίνει μεταδοτική και να εγκατασταθεί μέσα σε πολλούς ανθρώπους. Και τελικά να αλλάξει λίγο ή πολύ, αλλά προς το καλύτερο, αυτόν τον γκρίζο κόσμο, στον οποίο ζούμε. Η προσπάθεια που θα καταβάλουμε δεν θα βοηθήσει μόνο το σύνολο, αλλά κι εμάς προσωπικά.

8. Το πνεύμα της προσφοράς συναντάται και σε διεθνές επίπεδο, όπου δραστηριοποιούνται αρκετές μη κυβερνητικές και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, καθώς και ιεραποστολές που δρουν, όχι πάντα κάτω από τις καλύτερες κλιματολογικές συνθήκες, συχνά μέσα σε πολεμική ατμόσφαιρα, ενώ κάποιες φορές αντιμετωπίζουν ακόμα και την εχθρότητα των κυβερνήσεων ή και τη δυσπιστία ντόπιων. Το πνεύμα όμως της προσφοράς δεν λυγίζει από τις δυσκολίες και τελικά νικά τις φυσικές και τεχνητές αντιξοότητες, για να απαλύνει και να μετριάσει τον πόνο και τη δυστυχία. Οργανωμένη προσφορά υπάρχει προφανώς σε κάθε χώρα, χωρίς απαραίτητα να κινείται σε διεθνή επίπεδα. Και στον τόπο μας, βέβαια, συμβαίνει αυτό, από ομάδες ιδιωτών, που προσφέρουν πολλά στους συνανθρώπους τους, χωρίς να επιζητούν αντάλλαγμα ή να αναμένουν οποιαδήποτε αμοιβή.
9. Αλλά η οργάνωση της προσφοράς, σε τοπικό ή διεθνές επίπεδο, δεν μπορεί να συγκριθεί με το μη οργανωμένο, με το πηγαίο και προσωπικό πνεύμα της προσφοράς, που εκδηλώνεται μόνο του, χωρίς να ζητάει οργάνωση, βοήθεια, καθοδήγηση. Το μεμονωμένο και ανεξάρτητο πνεύμα της προσφοράς, που μπορεί να γεννηθεί στη ψυχή του πιο ταπεινού πολίτη και χωρίς τη μεσολάβηση άλλων ανθρώπων για να εκδηλωθεί, αυτό είναι το θείο δώρο, αυτό έχει όλο το θαυμασμό μας και αυτό είναι που αξίζει να μιμηθούμε.

(διασκευασμένο άρθρο του Παναγιώτη Μποκοβού από το περιοδικό «Ευθύνη», τ. 395, Νοέμβριος 2004)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Να απαντήσετε και στις 3 ομάδες ερωτήσεων. Οι απαντήσεις να δοθούν στα νέα Ελληνικά.

ΟΜΑΔΑ 1^η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

[30 / 100]

Να εξηγήσετε με δικά σας λόγια τη σημασία των παρακάτω λέξεων ή φράσεων που είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο που σας δίνεται:

(5 βαθμοί)

1.
 - συντριπτική τους πλειοψηφία
 - η ελεημοσύνη
 - παρέχουν
 - αντιξοότητες
 - διακρίνονται

2. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της εποχής όπως τα περιγράφει ο συγγραφέας στο άρθρο του; (5 βαθμοί)
3. Ποιες ομοιότητες παρουσιάζουν τα άτομα και τα κράτη όταν «χορηγούν» την προσφορά τους; (5 βαθμοί)
4. Σύμφωνα με το δοσμένο κείμενο να αναφέρετε 5 χαρακτηριστικά γνωρίσματα του πνεύματος της προσφοράς. (5 βαθμοί)
5. Γιατί αξίζει να θαυμάζουμε και να μιμηθούμε το θείο δώρο της προσφοράς; (5 βαθμοί)
6. Να συζητήσετε κάνοντας και τις σχετικές αναφορές στο κείμενο και βασισμένοι και στη δική σας άποψη ποιον βοηθά ο εθελοντισμός: αυτόν που δέχεται τη προσφορά, αυτόν που προσφέρει ή και τους δύο; (5 βαθμοί)

ΟΜΑΔΑ 2^η

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

[30 / 100]

Να σχολιάσετε σε περίπου 100 λέξεις πως καταλαβαίνετε την παρακάτω έκφραση, έτσι όπως χρησιμοποιείται στο δοσμένο κείμενο:

Ο συν-άνθρωπος μας δεν αντιμετωπίζεται με ζεστασιά ως άνθρωπος, αλλά τυπικά ως πελάτης, ως καταναλωτής, ως ένας τυχαίος περαστικός.

ΟΜΑΔΑ 3^η

ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ

[40 / 100]

Να επιλέξετε ένα από τα δύο θέματα και να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων.

1^ο θέμα:

Με ποιους τρόπους μπορούν οι νέοι άνθρωποι να εκδηλώσουν πνεύμα εθελοντικής προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο;

2^ο θέμα:

«Η γνώμη μου είναι τόσο σωστή όσο και η δικιά σου και όλες οι απόψεις θα έπρεπε να αξιολογούνται ως ισότιμες»

Να συζητήσεις την παραπάνω άποψη μέσα στο περιεχόμενο του σημερινού κόσμου και ειδικότερα εξαιτίας της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.